

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Dokumentets namn	Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt	Diariernr	Ks 2018/669
Dokumenttyp	Riktlinjer		
Fastställd av	Kommunstyrelsen	Datum och paragraf	2019-02-06 § 36
Dokumentansvarig/processägare	Kommunchef	Giltighetstid	2019-02-06 tills vidare
Reviderat datum (beslut)			
Övrig info			

Bakgrund

Inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska kommunstyrelsen i årliga beslut för varje hel- och delägt bolag pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (Kommunallagen 6 kap 10 §).

Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet (Kommunallagen 6 kap 1 §).

De gemensamma nämnder, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag vars verksamhet inte är av obetydlig omfattning och som kommunen på grund av andelsinnehav har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över omfattas av uppsiktsplikten.

Hur fullgörs uppsiktsplikten?

Bolagen/förbunden och de gemensamma nämnderna redovisar verksamhet och ekonomi för kommunstyrelsen. Inför bolagens besök i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens ställningstagande tillser ekonomikontoret att bolagets/förbundets årsredovisning har inkommit till kommunen.

Frågor för bolagen att svara på

- Beskriv det kommunala ändamålet med verksamheten (framgår av bolagsförbundsordning, reglemente) och redogör för hur väl verksamheten har överensstämt med det kommunala ändamålet under året
- Viktiga händelser under året
- Ekonomiskt resultat
- Måluppfyllelse
- De närmaste årens utmaningar för bolaget/förbundet

Frågor för kommunstyrelsen att belysa

- Har den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna?
 - Hur beskrivs det kommunala ändamålet och uppfyllandet av de kommunala befogenheterna i bolagens styrdokument?
 - Hur beskrivs årets viktiga händelser i bolagets delårsrapport och årsredovisning?
 - Har annan rapportering skett till kommunstyrelsen under året från bolagen?
- Behöver kommunstyrelsen vidta några åtgärder med anledning av detta?
- Har kommunfullmäktige tagit ställning till beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som avser bolagets verksamhet under året?

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna

Kommunstyrelsen har en uppsiktsplikt över de gemensamma nämnderna och är sedan utskottsmodellen infördes ytterst ansvarig för all verksamhet som bedrivs i kommunen. För att öka kommunstyrelsens kännedom om verksamheterna som bedrivs i utskotten redovisar utskotten sin verksamhet vid kommunstyrelsens sammanträden.

Frågor att svara på vid verksamhetsbesöken

- Viktiga händelser under året
- Ekonomiskt läge/prognos
- Måluppfyllelse
- De närmaste årens utmaningar

Inför bolagens och de gemensamma nämndernas besök i kommunstyrelsen och kommunstyrelsens ställningstagande ska ekonomikontoret ha tillsett att bolagets/förbundets/gemensamma nämndens årsredovisning har inkommit till kommunen.

Frågan om ansvarsfrihet

Kommunfullmäktige prövar frågan om ansvarsfrihet i styrelser och nämnder (även gemensamma nämnder), kommunalförbund med direktion och för finansiella samordningsförbund (KL 5:25a).

I kommunala bolag är det bolagsstämman (indirekt fullmäktige genom ombuden till bolagsstämman) som beslutar om ansvarsfrihet. Kommunfullmäktige har i kommunstyrelsens reglemente gett kommunstyrelsen i uppdrag att fungera som ägare. Vissa frågor är dock förbehållna kommunfullmäktige, exempelvis om anmärkning riktas mot styrelse och VD i kommunalt bolag.

Fullmäktige kan antingen entlediga ledamot som inte beviljas ansvarsfrihet eller ge nytt förtroende.

Hantering av bolagens/förbundens/gemensamma nämndernas årsredovisningar

Kommunfullmäktige ska ta ställning till ansvarsfrihetsprövningen för hel-/delägda bolag, förbund med direktion och nämnder och styrelser (därmed även gemensamma nämnder).

Hel- och delägda bolag

Kommunstyrelsen beslutar

- Delge kommunfullmäktige årsredovisningen
- Den verksamhet som ”bolaget” bedrivit under året har/har inte varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna
- Tillstyrka att kommunens ombud på bolagsstämman beviljar/inte beviljar styrelsen och VD för bolaget ansvarsfrihet

Kommunfullmäktige beslutar

- Att lägga årsredovisningen till handlingarna
- Uppdra till ombudet till bolagsstämman att bevilja/inte bevilja styrelsen och VD ansvarsfrihet

Förbund med direktion

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

- Godkänna årsredovisningen

Kommunfullmäktige beslutar att

- Godkänna årsredovisningen och bevilja/inte bevilja ledamöterna ansvarsfrihet

Gemensamma nämnder

Kommunstyrelsen beslutar att

- Delge kommunfullmäktige bokslutet

Kommunfullmäktige beslutar att

- Godkänna bokslutet
- Bevilja/inte bevilja ledamöterna i den gemensamma nämnden ansvarsfrihet